

MAYFLOWER

W 1620 roku grupa dysydentów – chrześcijan, którzy oddzielili się od kościoła anglikańskiego – uciekając przed prześladowaniami religijnymi przepłynęła Atlantyk. Nazywani Pielgrzymami lub Ojcami Pielgrzymami, założyli osadę na ziemiach, które później stały się Stanami Zjednoczonymi Ameryki. Choć nie była to pierwsza osada europejska w Ameryce Północnej, to ona najczęściej występuje w amerykańskiej tradycji ludowej. Pionierzy ci przybyli na pokładzie okrętu o nazwie *Mayflower*.

TYP: fluita (handlowy statek żaglowy)

WODOWANIE: prawdopodobnie Harwich, Anglia, ok. 1580

DŁUGOŚĆ: ok. 30 m

TONAŻ: ok. 180 ton

KONSTRUKCJA: drewno, poszycie karawelowe (klepkowe)

NAPĘD: żagle na trzech masztach i bukszprycie

Na początku XVII wieku w Anglii nieuczestniczenie w liturgii kościoła anglikańskiego było nielegalne. Każdy, kto odmawiał uczestnictwa był karany grzywną. Część purytan (reformowanych protestantów) podporządkowało się nowemu prawu, a część nie. Grupa dysydentów uznała, że musi opuścić swój kraj. Przenieśli się do Amsterdamu, a stamtąd do Lejdy, gdzie wiedli żywot ze zmiennym szczęściem. Niektórym udało się znaleźć pracę, ale inni gorzej sobie radzili z obcym językiem i kulturą. Nie dawała im także spokoju bardziej ich zdaniem liberalna moralność Holendrów. Obawiając się złego wpływu na dzieci, postanowili opuścić także ten kraj. Tym razem zamierzali wyemigrować do Nowego Świata, gdzie mogliby założyć własne osady i wyznawać religię w taki sposób jak chcieli. Uznali, że lepiej nie płynąć do istniejącej osady Jamestown w Wirginii, gdzie mogliby spotkać się z taką samą dezaprobatą oraz naciskami, by dostosować się do reguł, przed którymi uciekali.

Pierwsi mieli popłynąć młodszy i silniejsi członkowie grupy, a później mieli do nich dołączyć starsi. Pierwsza grupa wypłynęła z Delfshaven w pobliżu Rotterdamu w lipcu 1620 roku na statku *Speedwell*. Wcześniej pod nazwą *Swifisire* okręt ten był częścią floty, która w 1588 roku pokonała hiszpańską Wielką Armadę. Była to 60-tonowa pinasa, niewielki statek handlowy z ożaglowaniem rejowym. *Speedwell* popłynął do Southampton w Anglii, gdzie dołączył do drugiego okrętu, *Mayflower*, z kolejną grupą separatystów pragnących płynąć do Nowego Świata.

Mayflower był rodzajem statku handlowego nazywanego fluitą. Wywodzące się z Holandii fluity były niedrogie w budowie, zdolne wieźć duże ładunki na długich dystansach i nie wymagały dużej załogi. Wszystkie te czynniki obniżały koszty transportu i dlatego fluity były bardzo popularne w XVI i XVII wieku. O ich zaletach szybko mieli przekonać się angielscy stoczniovcy i zaczęli budować własne okręty typu fluita. Choć z reguły były to statki handlowe,

POWYŻEJ: *Mayflower* był typowym XVII-wiecznym angielskim statkiem handlowym o konstrukcji wzorowanej na holenderskiej. Wysokie nadbudówki na dziobie i rufie zapewniały częściową ochronę przed żywiołem.

to niektóre wyposażano w działa i używano w charakterze okrętów wojennych. Data i miejsce budowy *Mayflower* są niepewne, ale wydaje się, że okręt powstał w Harwich w hrabstwie Essex. W kilku dokumentach pojawia się wzmianka o „*Mayflower* z Harwich”, a kapitan statku i jego współwłaściciel, Christopher Jones, pochodził z Harwich. Jones dowodził *Mayflower* przez poprzednie 11 lat, głównie wożąc angielską wełnę do Francji i francuskie wina do Anglii.

Wyprawa do Nowego Świata

Przygotowania *Speedwella* do transatlantyckiej podróży wymagały kilku napraw. Ostatecznie oba okręty wypłynęły w rejs 5 sierpnia 1620 roku. *Speedwell* miał na swoim pokładzie 30 pasażerów, a *Mayflower* 90. *Speedwell* niemal natychmiast zaczął nabierać wody, w związku z czym okręty zawinęły do Dartmouth w hrabstwie Devon, by dokonać naprawy. Po wyjściu z portu *Speedwell* znów zaczął przeciekać. Okręty zawróciły i *Speedwell* został opuszczony. Podjęto decyzję, że *Mayflower* zdoła zabrać na pokład 102 pasażerów, nie licząc 30 członków załogi. Pasażerowie zamieszkali na pokładzie działowym

PO LEWEJ: Obraz Roberta Waltera Weira z 1857 zatytułowany *Zaokrętowanie Pielgrzymów* przedstawia grupę pielgrzymów zebranych na pokładzie i szykujących się do podróży do Nowego Świata.